

THE NOBEL PRIZE

Fördjupning – Utopier och dystopier

Läs en utopi eller dystopi

Här är förslag på utopier och dystopier att läsa och diskutera tillsammans i klassrummet. Se förslag på analysfrågor i pdf:en "Analysera en utopi eller dystopi".

Utopi (eller med inslag av utopi)

- Engström, Torbjörn, *Syskonplaneten* (1979)
- Hodgson-Burnett, Frances, *Den heliga trädgården* (1911 – även som film)
- Lundin, Claës, *Oxygen och Aromasia* (1878).
- Perkins Gilman, Charlotte, *Jungfrulandet: en feministisk vision* (1915)
- Thoreau, Henry David, *Skogsliv vid Walden* (1854)
- *Andra vägar: Tio nya utopier* (inkl. ett manifest av Jeff Noon, noveller, 2015)

På engelska

- Butler, Octavia, *Parable of the Sower* (1993)
- Callenbach, Ernest, *Ecotopia* (1975)
- Garland, Alex, *The Beach* (2000 – även som film)
- LeGuin, Ursula K., *The left hand of Darkness* (1969) och *The Dispossessed* (1974)
- Robinson, Kim Stanley, *New York 2140* (2017)
- Wells, H.C., *A Modern Utopia* (1905)
- Solarpunk: *Ecological and Fantastical Stories in a Sustainable World* (2014, antologi)
- Sunvault: *Stories of Solarpunk and Eco-Speculation* (2017, antologi)

Filmer

- *Avatar* (regi: James Cameron, 2009)
- *Nausicaä från vindarnas dal* (regi: Hayao Miyazaki, 1984)

Dystopier

Yngre läsare

- Collins, Suzanne, *Hungerspelen* -trilogin
- Dashner, James: *Maze Runner* (Del 1-5 finns på svenska)
- Itäranta, Emmi, *Minnet av vatten*, 2017
- Nilsson, Per, *Otopia* (2014)
- Nordin, Sofia, *En sekund i taget* (2013); *spring så fort du kan* (2014); *Som om jag vore fantastisk* (2015); *Om du såg mig nu* (2017)
- Roth, Veronica, *Divergent* -trilogin
- Söderlund, Mats, "Ättlingarna-trilogin": *Hotet* (2018); *Kampen* (2018); *Flykten* (2020)

THE NOBEL PRIZE

Gymnasiet

- Atwood, Margaret, *Tjänstekvinnans berättelse* (1985)
- Boje, Karin, *Kallocain* (1940)
- Huxley, Aldous, *Du nya sköna världen* (1932)
- Ishiguro, Kazuo, *Never let me go* (2005); *Klara och solen* (2021)
- Jemisin, N.K., "Den söndrade jorden"-trilogin
- Nilsson, Johanna, *Det grönnare djupet* (2015, "fortsättning" på *Kallocain*)
- Orwell, George, *1984* (1949)
- Pierce Brown, *Rött uppror* (Del 1-3)

Klimatfiktion: internationella exempel

- Ballard, J. G., *The Wind from Nowhere* (1961); *The Drowned World* (1962); *The Burning World* (1964, senare titel *The Drought*)
- LeGuin, Ursula, *The Lathe of Heaven* (1971)
- Butler, Octavia, *Parable of the Sower* (1993)
- Atwood, Margaret, *Oryx and Crake* (2003); *The Year of the Flood* (2009); *MaddAddam* (2013)
- Crichton Michael, *State of Fear* (2004)
- Robinson, Kim Stanley, 'Science in the Capital' trilogy (2004-07)
- McEwan, Ian, *Solar* (2010)
- Bacigalupi, Paolo, *The Windup Girl* (2011)
- Kingsolver, Barbara, *Flight Behavior* (2012)
- McCarthy, Cormac, *Vägen* (2006)
- Howey, Hugh *Ull* (2011 – ingår i "Silo"-trilogin)
- Ghosh, Amitav, *Öarna* (2019)

Klimatfiktion: svenska och nordiska exempel

- Jersild, PC: *Efter Floden* (1982)
- Itäranta, Emmi, *Minnet av vatten* (2012)
- Lunde, Maja, Trilogin *Binas historia* (2015), *Blå* (2017) och *Przewalskis häst* (2021)
- Weithz, Jesper, *Det som inte växer är döende* (2012)
- Heldéns ekopoesi, Johannes: *Astroekologi* (2016) och *First contact* (2019)
- Carlsson, Hanna Rut, *Sista hösten i Legoland* (2019)
- Svensson, Amanda, *Ett system så magnifikt att det bländar* (2019)
- Ericson, Eric & Ericson Wallstén, Susanna, *Pandokraterna* (2020)

Till dig som vill bilda dig och läsa mer om utopier och dystopier

Ambjörnsson, Ronny, *Fantasin till makten!: Utopiska idéer i västerlandet under fem hundra år* (2010)

Ljungquist, Sarah, *Den litterära utopin och dystopin i Sverige 1734-1940* (2001)

Lundwall, Sam *Utopia - dystopia* (1977)

Macy Joanna, Johnstone Chris, *Aktivt hopp* (2019)

Litteraturtipsen är framtagen av Camilla Brudin Borg, fil.dr. i litteraturvetenskap vid Göteborgs universitet.